

ławne jarzmo. Musiały poznać niebezpieczeństwo dla Narodu wynikające z Politycznych deklamacji i zaciętości ducha stronnictw, z jaką napadają na siebie tak zwani tłumacze opinii publicznej. Pochodzi to z poznania politycznej czczosci, upstrzonej politykiem teoryi, które wszystkim wstrząsają i nie nie wzbudują, te sofizmy owych dzienników, nie przynoszą ludowi żadnych korzyści. Czują to prowincye, że Francuzi nie mogą przestawać na samych abstrakcyach, ale że im potrzeba materialnych polepszeń, w których dalej postępować powinni. Dla tego dzienniki departamentowe zajmują się rolniczą i przemysłową klasą ludu, na których siła państwa spoczywa; istotnym ich przedmiotem jest zaprowadzenie lepszych szkół dotąd niezaniebanych między ludem, tudzież rozkrzewianie dojrzałszej oświaty między wszystkimi klasami. W tym duchu pracują: *Auxilaire Breton, Journal de Maine, Loire, du Havre, Memorial de Pyrénées, Journal de l'Aube, Courrier de l'Ain* i t. d. Uwagi godną jest rzeczą, co jeden z tych dzienników przed niejakim czasem powiedział: *«Le peuple, quoiqu'on en dise, et l'histoire est là qui le prouve, le peuple ne gagne rien que de nouvelles charges aux révolutions.»* Burzliwa Europa i Francya odniosłyby wielkie korzyści, gdyby się przejąć chciały tą zasadą. — (G. P. S.)

ANGLIA.

Londyn 13 Października.

Dziennik *Times* donosi, że się parlament terazniejszy więcej nie zgromadzi, tudzież że jeszcze przed 11 grudnia zaraz po ukończeniu rejestrowania, rozwiązany będzie. Tenże dziennik powtarza dziś wiadomość kilka razy udzieloną, że połączona flotta Angielsko-francuzka już się gotuje do blokowania portów Niderlandzkich, dodając iż postanowienie to jest nieodwołalnem. (G. P. S.)

HOLLANDYA.

Journal de la Haye zawiera artykuł względem nowego ministerium francuzkiego, gdzie między innemi tak mówi: «Monitor przerwał nakoniec swoje milczenie; ogłosił listę nowych ministrów ciekawey i strwożoney Francyi, ażeby poprzeć tę młodą Monarchię, która po dwóch latach istnienia zachorowała

na zgrzybiałość, i może w niepewney wojnie będzie szukać przedłużenia swego bytu skołatanego.— Słaba ta bndowa, bez podstawy, na piasku rewolucyi wzniesiona, nie znajdzie zręczniejszych burzycieli jak w własnych założycielach, którzy ją wzniesli na gruzach Monarchii obalonej przez lud zaślepiony.— W chwili gdy 60,000 wojska gromadzi się na północnej granicy, wśród uzbrojeń do wojny, poruszeń wojsk i groźb gabinetu francuzkiego, czytamy wojenny rozkaz powołujący marszałka Soult na Prezesa rady ministrów; było go trzeba ogłosić bębnem; ile że sam z siebie jest wydaniem wojny. Czy się na przyszłość trzymać będą lub nie, systemu 13 Marca, zawsze ta zostanie różnica, że w tedy był bankier, a teraz Marszałek prezesem rady ministrów. Smiały i przedsiębiorczy charakter jenerała Napoleonskiego jest nam rękojmią tego, co ów przedsięwzięcie, który obwinionym jest o to że po skończonej wojnie 1814 roku w okolicach miasta *Toulouse* 15,000 wojska marnie zgubił, *Paryż* w stanie oblężenia w brew prawa obowiazującego ogłosił, i w najgłębszym pokoju bramy *Ankony* wylanać kazał. Prawda że wszyscy jego koledzy tętną pokojem, ale i to prawda że ich dla tego obrano, ażeby byli rękojmią Mocarstwom, iż wojna mająca zmusić *Hollandyę* do wykonania traktatu z d. 15 Listopada, będzie tylko miejscową i nie naruszy spokojności państw ościennych. Oby się Mocarstwa nie dały uwieść! jakkolwiek przestrzeń jest szczupłą dla wojsk spotkać się mających, musi się rozszerzyć mocną obroną *Hollandyi*, co prędzey czy później całą *Enropę* pogrąży w wojnę. Ostatnia nota Pana *Zuylen* nie pozostawia żadney o tem wątpliwości, a niezachwiane postanowienie Króla *Niderlandzkiego* zapowiada nam, że *Francya* drogo przypłaci kroków przezeń nam rozpoczętych. (G. P. S.)

—*****—

NIEMCY.

Journal Frankforcki z d. 17 b. m. zawiera następujące uwagi względem sprawy Belgijsko-hollenderskiej: «Dzienniki francuzkie donoszą, że mocarstwa jak się teraz zdaje, postanowiły zachować ścisłą neutralność w sprawie Belgijsko-hollenderskiej. Postanowienie to jeżeli w istocie nastąpiło, jest najsurowszą sprawiedliwością. Konferencya *Londyńska* przyjęła tylko rolę pojednawcy,